

Arbeitsschulen, dann den Lehrern und Lehrerinnen an Privat-Volksschulen steht es frei, sich an der Konferenz (okrajna) mit beratender Stimme zu beteiligen.

Tu zakonodalec izrečno loči verskega učitelja od pomožnega, kar je bilo do zdaj povsod v veljavi, in upamo, da ostane tudi v naprej. Naša šolska oblast se je enkrat prenaglila. Prosimo, naj bo v bodoče bolj blagohotna nasproti učiteljstvu, osobito naj bo bolj oprezna nasproti rekurzom kranjskega tehanta Koblarja, katerega edini namen je, šikanirati neljube učitelje.

Dopisi.

Kranjsko.

† **Josip Petkovšek.** Po skoro dveletnem bolehanju je umrl 18. decembra 1903. v Velesovem na Gorenjskem tamošnji učitelj g. Josip Petkovšek hitre smrti. Pokojni se je rodil 13. marca 1863. l. v Bevkah pri Vrhniki. Ljudsko šolo je obiskoval na Vrhniki, potem pa je nadaljeval svoje študije v Ljubljani in Novem mestu. Dovoršil je 6 gimn. razred z dobrim uspehom. Njegova želja je bila postati duhovnik, toda usoda je pri njegovem rojstvu odločila nadarjenega Petkovška za drug stan. Kot dvajsetleten mladenič (šestošolec) je moral l. 1883. za tri leta k vojakom. 1887 l. je vstopil — najbrže zaradi gmotnih razmer, da bi kar najhitreje dospel do lastnega kruha — v tretji letnik učiteljskega v Ljubljani in je že 10. julija prihodnjega leta napravil zrelostni izpit. S tem letom se prične njegovo delovanje med narodom, ki je zanj žrtvoval vse moči. Prva njegova služba je bila v Godoviču pri Logatcu, ki jo je takoj nastopil. Da je bil vesten, vnet učitelj, se razvidi iz tega, da je bil že koncem prihodnjega leta imenovan definitivnim učiteljem istotam. L. 1892. je bil premeščen v Goriče pri Kranju, kjer si je ustanovil lastno ognjišče in si poiskal družico za življenje, ki ga je obdarila s štirimi otroki. Čez tri leta se je preselil s svojo družino v Velesovo pri Kranju, kjer je poučeval na enorazrednici do svoje smrti. L. 1901. so mu umrli v enem tednu kar trije otroci, in ta nesreča je že prej bolehaločega moža tako potrla, da se je po pravici mislilo da ne bo prebolel. Ko je šel 18. decembra minulega leta proti večeru na izprehod, mu je postalo nenadoma slabo. Šel je, da bi se malo okrepčal k bližnjemu studentu, kjer mu je na opolzku bregu izpodrsnilo in rajni Petkovšek je padel z glavo na robat kamen, tako da ga je zapustila zavest. Obležal je v vodi in — ker ga ni bilo blizu človeka, ki bi ga rešil — utonil. Njegov pogreb je bil sijajen. Udeležilo se ga je nad 20 učiteljev-tovarišev in nebroj ljudstva, kar dovolj dokazuje, da je prerano umrli užival splošne simpatije in spoštovanje. Ko so mu zapeli tovariši pesem-žalostinko, ga je sprejela zemlja v svoje hladno naročje. — Tako pada list za listom z drevesa blagovestnikov, ki so se vse svoje življenje trudili in delovali za narod. Njih duh bo živel, dokler bo živel narod! Njihovo delo bo obrodilo stoteri sad!

Tovariš.

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Slovenska Šolska Matica je imela dne 27. grudna m. l. svoj drugi občni zbor, o katerega podrobnostih bomo natančneje poročali v eni izmed prihodnjih števil, ko nam dojde dotično tajnikovo poročilo. Poudarjamo pa že lahko danes, da Slovenska Šolska Matica vrlo napreduje v vsakem oziru ter dela čast ne samo odboru in njenemu zaslužnemu predsedniku, ampak vsemu slovenskemu učiteljstvu. V odbor so bili za bodočo triletno dobo izvoljeni ti-le gg.: ravnatelj Henrik Schreiner, predsednik; deželni šolski nadzornik Frančišek Hubad, podpredsednik; ravnatelj Andrej Senekovič, blagajnik; nadučitelj Frančišek Gaberšek, tajnik; nadučitelj Jakob Dimnik, knjižničar; okr. šolski nadzornik prof. dr. Janko Bezjak in nadučitelj Vekoslav Strmšek, odbornika za Štajersko; prof. Viktor Bežek in okr. šol. nadzornik prof. Frančišek Finžgar, odbornika za Primorsko in Goriško; prof. Josip Apih, namestnik za Koroško; prof. dr. Fr. Ilešič, namestnik za Kranjsko in nadučitelj Josip Mešiček, namestnik za Štajersko.

Pregledovalcem računov so bili izvoljeni gg.: vadniški učitelj Ivan Krulec, prof. Ivan Macher in prof. dr. Ivan Svetina.

Letos bodo dobili člani po štiri knjige. Letopis je tiskala vso minulo triletno dobo »Katoliška Tiskarna«.

Ostale tri knjige so se tiskale v tiskarnah, katerih lastniki so vsi vrli narodnonapredni možje, in sicer je tiskal eno knjigo g. Poklukar v Ljubljani, drugo g. Šeber v Postojni in tretjo g. Slatnar v Kamniku. Novoizvoljeni odbor bo moral uvaževati željo naprednega učiteljstva, da se »Katoliška Tiskarna« prezre; to pa zato, ker se tam tiskata »Slovenec« in »Domoljub«, ki dan na dan obrekujejo napredno učiteljstvo ter hujskata ljudstvo zoper šolo in učiteljstvo. In take ljudi naj bi še učiteljstvo samo podpiralo!

Štajersko.

Slovenjegraško učiteljsko društvo je zborovalo 6. decembra — v petič v pretečenem letu — spričo skrajno neugodnega vremena ob povoljni udeležbi.

Celo tovariš Purkart iz daljnega Št. Vida je bil navzoč. Vajeni smo, da ga vidimo vsakokrat v svoje sredi. Velja, da ga posnemamo. Čast, komur čast!

Nameravano predavanje o risanju je ob nenavzočnosti referenta izostalo. Vseeno je bil program prav raznovrsten in zanimiv. Za to že skrbi naš dolgoletni predsednik Fran Vrečko.

Pozorno smo sledili njegovim izvajanjem in vzporednemu razkazovanju na šolski tabli o načinu, kako je navajati otroke k razumnemu čitanju zemljevidov in razumevanju merila, služkega zemljevidu v podlago.

Zatem nas predsednik opozori na pogodbo, ki jo je sklenil »Lehrerbund« s »Prvo dunajsko zavarovalnico proti nezgodam«, zaradi česar so mu osigurane posebne ugodnosti. Sklepalo se je sledeče:

Vsak član plačaj v blagajnico letnih 6 K, v kateri svoti je zaključena i naročnina za »Bundov« organ.

»Bundovemu« predsedniku Killerju se izreci za njegovo taktno in krepko zastopanje stanovskih interesov zaupnica, poslancu Robiču pa zahvala za odločne besede, s katerimi se je v deželnem zboru zavzel za odpravo III. kraj. plač. razreda.

»Zavezinemu« in »Bundovemu« organu se redno pošlje poročilo o naših zborovanjih.

Določila sta se dva dopisnika.

Končno nas je predsednik še opozoril na spise znanega pedagoga-praktika Pollacka in prebravši nam odlomek iz neke vzgojeslovne študije, je še iz lastnega dodal nekaj izkušenj iz svojega opazovanja otroškega življenja in bitja. S toplo ljubeznijo do mladine so bile navdahnjene njegove besede.